

Department of Higher Education, Govt. of M.P.
Under Graduate Annual Examination System Syllabus
As recommended by Central Board of Studies and approved by the Governor of M.P.

उच्च शिक्षा विभाग, मध्यप्रदेश शासन
स्नातक कक्षाओं के लिये वार्षिक परीक्षा पद्धति के अन्तर्गत एकल प्रश्न पत्र प्रणाली अनुसार
पाठ्यक्रम केन्द्रीय अध्ययन मंडल
द्वारा अनुशंसित तथा मध्यप्रदेश के महामहिम राज्यपाल द्वारा अनुमोदित पाठ्यक्रम

सत्र / Session 2019-20

Subject/विषय	: Urdu Literature
Class/कक्षा	: बी.ए. प्रथम वर्ष
Paper/प्रश्न पत्र	: I Paper/प्रथम प्रश्न पत्र
Title of Paper/प्रश्न पत्र का शीर्षक	: नस्र
Compulsory/Optional	: Compulsory /अनिवार्य
Max. Marks/ अधिकतम अंक - 50	: नियमित / स्वाध्यायी विद्यार्थियों के लिये : आंतरिक मूल्यांकन 10 अंक $1 \times 5 = 5$: वार्षिक परीक्षा 40 अंक $2 \times 5 = 10$ $5 \times 5 = 25$: स्वाध्यायी विद्यार्थियों के लिए कुल अंक - 50

Book Name	: Intekhab-E-Nasr-O-Nazm(Braye B.A.Saal Awwal)
Publisher	: M.P.Hindi Granth, Academy, Bhopal
Murattib	: Prof. Afaqe Ahamad, Dr. Ashfaqe Arif

PARTICULARS تفصیلات

اکائی (۱)	صنف سوانح نگاری، خاکے اور انشائیے پر سوالات
اکائی (۲)	شامل نصاب سوانح اور سوانح نگاروں پر سوالات
اکائی (۳)	شامل نصاب خاکوں اور خاکہ نگاروں پر سوالات
اکائی (۴)	شامل نصاب انشائیوں اور انشائیہ نگاروں پر سوالات
اکائی (۵)	شامل نصاب سوانحی خاکوں اور انشائیوں سے تشریحات

نوٹ: ایک سیشن میں ریگولر طلباء (Regular Students) کے لئے انٹرنل مہر
(Internal/Marks) ایک پرچہ (Paper) سے لے جائیں گے۔ طالب علم
کو دونوں پرچے (Papers) دینا ضرور کا ہیں۔ P.T.O.

Dr. Bilal Hussain
Dr. Afroz Jahan
4/6/2019
Dr. Waseem Sftekhar
Dr. Waseem Sftekhar

1

Dr. Parveen Khanam
Chair Person.

نصابی کتاب : سوانح ، خاکے ، الشائے (برائے بی. اے. سال اول)

نصاب :

سوانح : یادگار غالب : مولانا الطاف حسین حالی ، تلخیص : پروفیسر آفاق احمد

خاکے : مولانا محمد علی : رشید احمد صدیقی ، نام دیو مال : مولانا عبد الحق ، حکیم اجل خاں : قاضی عبدالغفار

الشائے : تعصب : سر سید احمد خاں ، برسات : نیاز فتح پوری ، کتے : پیرس بخاری

Dr. Afroz Jahan
DR. AFROZ JAHAN
4/6/2019

ڈاکٹر. آفرز جہان
Dr. Waseem Jaffer
4/6/2019

Dr. Parveen Khanam
4.6.2019

Dr. Parveen Khanam
Chairperson

(01)

(3)

Department of Higher Education, Govt. of M.P.
Under Graduate Annual Examination System Syllabus
As recommended by Central Board of Studies and approved by the Governor of M.P.

उच्च शिक्षा विभाग, मध्यप्रदेश शासन
स्नातक कक्षाओं के लिये वार्षिक परीक्षा पद्धति के अन्तर्गत एकल प्रश्न पत्र प्रणाली अनुसार
पाठ्यक्रम केन्द्रीय अध्ययन मंडल

द्वारा अनुशंसित तथा मध्यप्रदेश के महामहिम राज्यपाल द्वारा अनुमोदित पाठ्यक्रम

सत्र/Session 2019-20

Subject/विषय	: Urdu Leterature
Class/कक्षा	: बी.ए. प्रथम वर्ष
Paper/प्रश्न पत्र	: II Paper/ द्वितीय प्रश्न पत्र
Title of Paper/प्रश्न पत्र का शीर्षक	: नज़म (GHAZLIYAAT)
Compulsory/Optional	: Compulsory /अनिवार्य
Max. Marks/ अधिकतम अंक - 50	: नियमित / स्वाध्यायी विद्यार्थियों के लिये
	: आंतरिक मूल्यांकन 10 अंक
	:: वार्षिक परीक्षा 40 अंक $1 \times 5 = 05$
	: स्वाध्यायी विद्यार्थियों के लिए $2 \times 5 = 10$
	$5 \times 5 = 25$
	कुल अंक - 50

Book Name	: Intekhab-E-Nasr-O-Nazm(Braye B.A.Saal Awwal)
Publisher	: M.P.Hindi Granth, Academy, Bhopal
Murattib	: Prof. Afaque Ahamad, Dr. Ashfaque Arif

PARTICULARS تفصیلات

صنفِ غزل اور غزل کی تاریخ سے متعلق سوالات	اکائی (1)
وہمی، میر اور آتش کی غزل گوئی سے متعلق سوالات	اکائی (2)
غائب، داغ اور اقبال کی غزل گوئی سے متعلق سوالات	اکائی (3)
حسرت، فراق اور مجروح کی غزل گوئی سے متعلق سوالات	اکائی (4)
شامل نصاب غزلیات سے تشریحات	اکائی (5)

نوٹ: ایک سیشن میں ریگولر طلباء (Regular Students) کے لئے کل 10 نمبر کے اسٹرنل نمبر
(Internal Marks) ایک پرچہ (Paper) سے لے جائیں گے۔ طالب علم کو دونوں
پرچے (Papers) دینا ضروری ہیں۔ P.T.O.

Dr. R. K. Singh
DR. A. R. Jahan
ڈاکٹر جعفر محمود
Dr. Wabeem Hekkar Ambari

2

Dr. Parveen Khanam
Chairperson

نصابی کتاب : انتخابِ نظم و نثر (برائے بی. اے. سال اول)

شامل نصاب غزلیات :

- ولگی (۱) یاد کرنا ہر گھڑی اس یار کا
(۲) کیا مجھ عشق نے ظالم کوں آبِ آہستہ آہستہ
(۳) مفلسی سب بہار کھوت ہے

- میسر (۱) اس عہد میں الہی محبت کو کیا ہوا
(۲) ہستی اپنی جناب کی سی ہے
(۳) چارے آگے ترا جب کسو نے نام یا

- آتش (۱) سن تو سہی جہاں میں ہے ترافسانہ کیا
(۲) مگر اس کو فریبِ زرگسِ مستانہ آتا ہے
(۳) یہ آرزو تھی تجھے عمل کے رو برو کرتے

- غالب (۱) یہ نہ تھی چاری قصبت کہ دصال یار ہوتا
(۲) پھر مجھے دیدہ تر یاد آیا
(۳) کوئی امید بر نہیں آتی

- داع (۱) غضب کیا ترسے وعدے پہ اعتبار کیا
(۲) ساز یہ کینہ ساز کیا جانیں
(۳) سبق ایسا پڑھا دیا ترسے

- اقبال (۱) پھر چراغِ لالہ سے روشن ہوئے کوہ و دمن
(۲) نہ آتے ہیں اس میں تکرار کیا تھی
(۳) لاؤں تینکے کہاں سے آشیانے کے لئے

- حسرت (۱) حسرت ہے پروا کو خود بین و خود آرا کر دیا
(۲) جھلانا لاکھ ہوں لیکن برابر یاد آتے ہیں
(۳) رسمِ جنا کا مہاب دیکھے کب تک رہے

- فراق (۱) نگاہِ ناز نے پردے اٹھائے ہیں کیا کیا
(۲) شامِ غم کچھ اس نگاہِ ناز کی باتیں کرو
(۳) بہت پہلے سے ان قدموں کی آہٹ جان لیتے ہیں

بحرِ ح کلماتِ لوری

- (۱) سر پر ہوائےِ نغم جے سوجتن کے ساتھ
(۲) مجھے سہل ہو گئیں منزلیں وہ ہوائےِ رخ بھی بدل گئے
(۳) جلا کے مشعلِ جاں ہم جنوں صفات چلے

Dr. Afroz Zahar
DR. AFROZ Zahar
Dr. Waseem Hafeez Chaudhary

4/6/2019

Dr. Parveen
Chairperson
4.6.2019

Department of Higher Education, Govt. of M.P.
 Under Graduate Annual Examination System Syllabus
 As recommended by Central Board of Studies and approved by the Governor of M.P.
 उच्च शिक्षा विभाग, मध्य प्रदेश शासन
 स्नातक कक्षाओं के लिये वार्षिक परीक्षा पद्धति के अन्तर्गत एकल प्रश्न पत्र प्रणाली अनुसार
 पाठ्यक्रम केन्द्रीय अध्ययन मंडल
 द्वारा अनुशंसित तथा मध्यप्रदेश के महाविद्यालयों द्वारा अनुमोदित पाठ्यक्रम
 सत्र/Session 2020-21

Subject/विषय : Urdu Literature
 Class/कक्षा : बी.ए. द्वितीय वर्ष
 Paper/प्रश्न पत्र : I Paper/प्रश्न पत्र (सात प्रश्नों का उत्तर देना)

Title of Paper/प्रश्न पत्र का शीर्षक : Compulsory/Optional
 Max. Marks/अधिकतम अंक - 50
 : निश्चित / स्वाच्छायी विद्यार्थियों के लिये
 : Compulsory/अनिवार्य
 : आंतरिक मूल्यांकन 10 अंक
 :: वार्षिक परीक्षा 40 अंक (5+10+25)
 : स्वाच्छायी विद्यार्थियों के लिये = 40

कुल अंक - 50
 1x5=5
 2x5=10
 5x5=25

Book Name : Intekhab-E-Nasr-O-Nazm(Braye B.A.Saal Doam)
 Publisher : M.P.Hindi Granth, Academy, Bhopal
 Muratib : Dr. Bilqis Jahan, Dr. Zafar Mehmood

Particulars

1) उच्च शिक्षा विभाग, मध्य प्रदेश शासन द्वारा अनुशंसित तथा मध्यप्रदेश के महाविद्यालयों द्वारा अनुमोदित पाठ्यक्रम
 2) स्नातक कक्षाओं के लिये वार्षिक परीक्षा पद्धति के अन्तर्गत एकल प्रश्न पत्र प्रणाली अनुसार
 3) पाठ्यक्रम केन्द्रीय अध्ययन मंडल
 4) उच्च शिक्षा विभाग, मध्य प्रदेश शासन द्वारा अनुमोदित पाठ्यक्रम

Dr. Bilqis Jahan
 Dr. Faraz Jahan
 Dr. Waqar Jahan
 4/6/2019

Dr. Faraz Jahan
 4/6/2019
 Chair Person

جواب ۱

کتابت: (۱) حق آزادی و استقامت از استقامت

(۲) بندگی و توبه از (توبه علی بن ابی طالب)

(۳) اخلاقی - شریف با او از (با او با او)

(۴) کفایت از (توبه علی بن ابی طالب)

(۵) با توبه از (توبه علی بن ابی طالب)

(۶) توبه علی بن ابی طالب از (توبه علی بن ابی طالب)

(۷) توبه علی بن ابی طالب از (توبه علی بن ابی طالب)

(۸) توبه علی بن ابی طالب از (توبه علی بن ابی طالب)

نوشتاریک سینه من را که در (Regular Students) که این کتاب را میخوانند -
کتاب علی بن ابی طالب (توبه علی بن ابی طالب) است -

Dr. Farooq Ahmad
Dr. Afroz Zahid
Dr. Waqar Ahmad
4/6/2019

Dr. Farooq Ahmad
Chair Person
4.6.2019

Under Graduate Annual Examination System Syllabus
 As recommended by Central Board of Studies and approved by the Governor of M.P.
 उच्च शिक्षा विभाग, मध्य प्रदेश शासन
 स्नातक कक्षाओं के लिये वार्षिक परीक्षा पद्धति के अन्तर्गत एकल प्रश्न पत्र प्रणाली अन्तर्गत
 पाठ्यक्रम केन्द्रीय अध्ययन मंडल
 द्वारा अनुमोदित तथा मध्य प्रदेश के महामहिम राज्यपाल द्वारा अनुमोदित पाठ्यक्रम

पत्र/Session 2020-21

Subject/विषय : Urdu Literature
 Class/कक्षा : बी.ए. द्वितीय वर्ष
 Paper/प्रश्न पत्र : II Paper/ द्वितीय प्रश्न पत्र
 Title of Paper/प्रश्न पत्र का शीर्षक : ~~Manzumato~~ Manzumato
 Compulsory/Optional : ~~Compulsory/अनिवार्य~~
 Max. Marks/अधिकतम अंक - 50 : निश्चित / ~~वैकल्पिक~~ विद्यार्थियों के लिये

आवधिक मूल्यांकन 10 अंक : 1x5=5
 2x5=10
 5x5=25
 :: वार्षिक परीक्षा 40 अंक (5+10+25)
 : ~~वैकल्पिक~~ विद्यार्थियों के लिये

कुल अंक - 50

Book Name : Intekhab-E-Nasr-O-Nazm(Braye B.A.Saal Doam)
 Publisher : M.P.Hindi Granth, Academy, Bhopal
 Murattib : Dr. Bilqis Jahan, Dr. Zafar Mehmood

PARTICULARS

विवरण

- 1. अल्प शब्दों से मिलकर बनी शब्दों का अर्थ निकालना
- 2. अल्प शब्दों से मिलकर बनी शब्दों का अर्थ निकालना
- 3. अल्प शब्दों से मिलकर बनी शब्दों का अर्थ निकालना
- 4. अल्प शब्दों से मिलकर बनी शब्दों का अर्थ निकालना
- 5. अल्प शब्दों से मिलकर बनी शब्दों का अर्थ निकालना
- 6. अल्प शब्दों से मिलकर बनी शब्दों का अर्थ निकालना
- 7. अल्प शब्दों से मिलकर बनी शब्दों का अर्थ निकालना
- 8. अल्प शब्दों से मिलकर बनी शब्दों का अर्थ निकालना
- 9. अल्प शब्दों से मिलकर बनी शब्दों का अर्थ निकालना
- 10. अल्प शब्दों से मिलकर बनी शब्दों का अर्थ निकालना

1. अल्प शब्दों से मिलकर बनी शब्दों का अर्थ निकालना
 2. अल्प शब्दों से मिलकर बनी शब्दों का अर्थ निकालना
 3. अल्प शब्दों से मिलकर बनी शब्दों का अर्थ निकालना
 4. अल्प शब्दों से मिलकर बनी शब्दों का अर्थ निकालना
 5. अल्प शब्दों से मिलकर बनी शब्दों का अर्थ निकालना
 6. अल्प शब्दों से मिलकर बनी शब्दों का अर्थ निकालना
 7. अल्प शब्दों से मिलकर बनी शब्दों का अर्थ निकालना
 8. अल्प शब्दों से मिलकर बनी शब्दों का अर्थ निकालना
 9. अल्प शब्दों से मिलकर बनी शब्दों का अर्थ निकालना
 10. अल्प शब्दों से मिलकर बनी शब्दों का अर्थ निकालना

Dr. Bilqis Jahan
 Dr. A Faraz Jahan
 Dr. Waqar Jahan
 Dr. Waqar Jahan
 Dr. Waqar Jahan

Dr. Parmeen Chayn
 4.6.2019
 Dr. Parmeen Chayn
 Chayn Person

Under Graduate Annual Examination System Syllabus
As recommended by Central Board of Studies and approved by the Governor of M.P.

उच्च शिक्षा विभाग, मध्यप्रदेश शासन
स्नातक कक्षाओं के लिये वार्षिक परीक्षा पद्धति के अन्तर्गत एकल प्रश्न पत्र प्रणाली अनुसार

पाठ्यक्रम केन्द्रीय अध्ययन मंडल
द्वारा अनुशंसित तथा मध्यप्रदेश के महामहिम राज्यपाल द्वारा अनुमोदित पाठ्यक्रम

सत्र / Session 2021-22

Subject/विषय : Urdu Literature
Class/कक्षा : बी.ए. तृतीय वर्ष
Paper/प्रश्न पत्र : I Paper/ प्रथम प्रश्न पत्र
Title of Paper/प्रश्न पत्र का शीर्षक : नस्र (Khutbat, Drama, Mazameen-o-maqalat)
Compulsory/Optional : Compulsory / अनिवार्य
Max. Marks/ अधिकतम अंक - 50 : नियमित / स्वाध्यायी विद्यार्थियों के लिये
: आंतरिक मूल्यांकन 10 अंक
: वार्षिक परीक्षा 40 अंक (5 + 10 + 25)
: स्वाध्यायी विद्यार्थियों के लिए
कुल अंक - 50

Book Name : Intekhab-E-Nasr-O-Nazm (Braye B.A.Saal Soum)
Publisher : M.P.Hindi Granth, Academy, Bhopal
Murattib : Dr. Ashfaque Arif, Dr. Anisa Khatun

PARTICULARS - تفصیلات :-

- 1) कापी (1) - صف مکتوب نگاری ڈرامہ نگاری اور مضمون نگاری سے متعلق سوالات -
- 2) कापी (2) - شامل رضاف مکتوب نگاروں سے متعلق سوالات -
- 3) कापी (3) - شامل رضاف ڈرامہ نگاروں سے متعلق سوالات -
- 4) कापी (4) - شامل رضاف مضمون نگاروں سے متعلق سوالات -
- 5) कापी (5) - شامل رضاف مکتوبات اور مضامین سے تشریحات -

نوٹ :- ایک سیشن میں ریگولر طلباء کے لئے کل 10 نمبر کے انٹرنل نمبر (internal marks) ایک پیپر سے لئے جائیں گے
طالب علم کو دونوں پیپرز دینا ضروری ہے -

Dr. Ashfaque Arif
DR. AFROZ Jahan
4/6/2019

Dr. Wabeem Jaffer Ansari

4.6.2019

Dr. Parveen Khanam
Chairperson

اصاب :-

۱) عکس مخالف سے تین خط از خلیق النجم

۲) مہام علاء الدین خان علائی

۳) فنسٹری پر گو مال تفتہ کے نام

۴) میر میری مہر کے نام

صحیفہ محبت سے تین خط از میری (مادی)

۵) ایگم مہدی کے نام (تین خط)

۶) ڈرامہ :- آگرہ بازار از حبیب تنویر

۷) مضامین :- اردو زبان کی پیدائشی مہم حسین آزاد

۸) عفاحت و بدعت - علامہ شبلی نعمانی

۹) اقبال کی عظمت - آل احمد سرور

۱۰) میرا درم - مجنون گڑھ پوری

۱۱) اردو شاعری میں توسیٹ - سید احتشام حسین

۱۲) ادب کیلئے "المہر دور" "میر"

Dr. B. S. Jaisankar
DR. AFROZ Jahan
4/6/2019
Dr. Waseem S. Khan
Dr. Waseem S. Khan

Dr. Parveen Khanam
4.6.2019
Chairperson

Under Graduate Annual Examination System Syllabus
As recommended by Central Board of Studies and approved by the Governor of M.P.

उच्च शिक्षा विभाग, मध्यप्रदेश शासन
स्नातक कक्षाओं के लिये वार्षिक परीक्षा पद्धति के अन्तर्गत एकल प्रश्न पत्र प्रणाली अनुसार
पाठ्यक्रम केन्द्रीय अध्ययन मंडल
द्वारा अनुशंसित तथा मध्यप्रदेश के महामहिम राज्यपाल द्वारा अनुमोदित पाठ्यक्रम

सत्र/Session 2021-22

Subject/विषय	: Urdu Leterature
Class/कक्षा	: बी.ए. तृतीय वर्ष
Paper/प्रश्न पत्र	: II Paper/ द्वितीय प्रश्न पत्र
Title of Paper/प्रश्न पत्र का शीर्षक	: नज़म (Qusida-o-marsiya)
Compulsory/Optional	: Compulsory /अनिवार्य
Max. Marks/ अधिकतम अंक - 50	: नियमित / स्वाध्यायी विद्यार्थियों के लिये : आंतरिक मूल्यांकन 10 अंक : वार्षिक परीक्षा 40 अंक (5 + 10 + 25) : स्वाध्यायी विद्यार्थियों के लिए कुल अंक - 50

Book Name	: Intekhab-E-Nasr-O-Nazm(Braye B.A.Saal Soum)
Publisher	: M.P.Hindi Granth, Academy, Bhopal
Murattib	: Dr. Ashfaqe Arif, Dr. Anisa Khatun

PARTICULARS-! تفصیلات

- 1) (1) صف قصیدہ سے متعلق سوالات
- 2) (2) صف مرثیہ سے متعلق سوالات
- 3) (3) قصیدہ نگاروں سے متعلق سوالات
- 4) (4) مرثیہ نگاروں سے متعلق سوالات
- 5) (5) یہ لیٹ دو حصوں پر مشتمل ہے دونوں حصے لازمی ہیں
- 6) (6) شامل نصاب تھابڈ سے تشریحات
- 7) (7) شامل نصاب صرائی سے تشریحات

Dr. Waseem Iftikhar Ansari
DR. AF Roz Sakari
Dr. Waseem Iftikhar Ansari

6

Dr. Parveen Khanam
Chairperson

کتاب

سودا - مٹی سوتے جوئی آج سیری آنگلہ جھک

فقیدہ -

ذوق رہے لٹا اور گھبے تحریر

مکمل کا کوادی - سمیت کاشی سے چلے جانب مٹوا بادل

مرثیہ! - اسیں آ - جب قطع کی مسافت شب آفتاب نے

دبیر! - بیدار شعاع سپر کی مواضع جب ہوئی

Dr. Afroz Jahon
 DR. AFROZ Jahon 24/6/2019
 डॉ. अफ़्ज़ मज़हूम
 Dr. Wasem Ullah Chishti

Dr. Parveen Chahar
 4.6.2019
 Dr. Parveen Chahar
 Chairperson